

Sygn. akt I CSK 517/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa B. J.

przeciwko B. F. i A. W. F.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 grudnia 2013 r., sygn. akt I ACa [..],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżąca odwołała się do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, oraz wskazała na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym, skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne nie ma bezpośredniego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100).

W skardze nie zostały przytoczone wystarczające argumenty (wywód prawny) świadczące o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny. Poza tym przypomnieć należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący takie kardynalne naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 135, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, LEX nr 421035, z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06, LEX nr 201037).

Skarga kasacyjna takiego przekonywującego wyводу nie zawiera. Poza tym, nie można z przesłanką określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem, gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepublikowane).

Na podstawie art. 887 § 1 k.p.c. po dokonany zajęcia wierzyciel może wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika. Uprawnienie to ogranicza się do czynności zmierzających do zaspokojenia wierzyciela. Z chwilą zajęcia wierzytelności wierzyciel nie tylko wstępuje w prawa dłużnika, lecz także ogranicza prawa dłużnika do dysponowania zajętą wierzytelnością, uznając za nieważne w stosunku do wierzyciela egzekwującego te czynności dłużnika, które niweczą możliwość zaspokojenia się z zajętej wierzytelności. Tym samym, z mocy zajęcia egzekucyjnego wierzytelności wierzyciel egzekwujący wstępuje we wszelkie prawa i roszczenia egzekwowanego przez siebie dłużnika (art. 902 w zw. z art. 887 § 1 k.p.c.).

Podstawienie wierzyciela w prawa dłużnika z mocy art. 887 § 1 w zw. z art. 902 k.p.c. ogranicza się tylko do tych praw, które mają na celu dochodzenie zajętej sumy lub świadczenia. W granicach tych nie mieszczą się czynności dyspozycyjne, takie jak uznanie, zrzeczenie się, ugoda, udzielenie zwłoki, zwolnienie z zobowiązania, ponieważ tego rodzaju czynności wykraczają poza cel zajęcia, a więc wierzyciel nie jest do nich uprawniony (a dłużnik egzekwowany jest ograniczony pod tym względem skutkami zajęcia) bez zgody dłużnika egzekwowanego. Nie jest tym bardziej uprawniony do wprowadzenia zmian w stosunku prawnym zachodzącym pomiędzy dłużnikiem egzekwowanym a dłużnikiem zajętej wierzytelności. Natomiast, wolno mu podejmować i przeprowadzać czynności zmierzające do egzekwowania zajętej wierzytelności, zarówno o charakterze sądowym, jak i pozasądowym. Legitymację do tego daje mu sam fakt zajęcia, a dowodem tej legitymacji jest odpowiednie zaświadczenie wystawione przez komornika, o czym stanowi art. 887 § 1 zd. 2 w zw. z art. 902 k.p.c.

Na gruncie tego unormowania wierzyciel egzekwujący oraz poddłużnik czerpią legitymację procesową - odpowiednio czynną i bierną - z racji wspomnianego podstawienia umożliwiającego wierzycielowi egzekwującemu skierowanie przeciwko poddłużnikowi roszczeń przysługujących dłużnikowi egzekwowanemu wobec poddłużnika. Z istoty substytucji wynika, że powód (wierzyciel egzekwujący) nie może domagać się w takim procesie od pozwanego poddłużnika zasądzenia roszczenia do swoich rąk (a tak domagała się powódka), lecz może żądać zasądzenia takiego roszczenia wyłącznie na rzecz dłużnika egzekwowanego. Z tego względu dochodzone w sprawie roszczenie nie mogło być uwzględnione.

Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.